

Архів з бюро
Горьківсько-Березанська округа ОУЧ

ПАПКА

для 47

паперів

Інформаційний звіт ко [Березанському] марша-
льному ОУЧ за 05 травня - 05 серпня 1945р.

Машини

Крайні дані: 15 серпня 1945р.

Кількість документів: 1

Кількість аркушів: 3

Зберігання: поспішно

20 р.

І Н Ф О Р М А Т И В Н И Й З В І Т

від 5.V - 5.VI 45 р.

У зв'язку із закінченням війни більшовики відсвяткували по всіх райо-
вих центрах "свято перемоги". А щоб доказати населенню, що їх обіцянки зни-
щити "бандорів" після закінчення війни немарні, посилили більші облави майже
в цілому терені. Около 5.VI-го відділ більшовиків /700-ок./ заняв найперше
терен Стрипи. Більшій скількості сил не забільковували, як попередньо, в кількох
місцях поробили центри в яких робили на всі сторони випадки. Такими випадови-
ми базами були села: Богатківці, де стаціонувало около 300, Чків около 100,
Зарваниця-150 та около 100 на підгаєцьких полявах.

Облави робили рівночасно на села, ліс та поле. По селах майже все населення
вганяли до клубу чи школи де при допомозі Сільради провірювали чи всі місцеві.
При такій перевірці декого арештовано /до в'яснення/. Лісом переходили піхо-
та, а полем розкидали кінні розіади.

Рівнож користувалися зловленими, яких всіма методами змушували викривати
криівки чи що інше. В такий спосіб відкрили 3-ри криівки про які мусів ска-
зати хтось із зловлених 4-рох ланкових. Одну з тих криівок відкрито в лісі,
де витягнуто зі зброєю живими 4-рох стрільців, та 2-ві в с. Сокільниках з якої
витягнуто також живих 8-мох узброєних, між ними одного ланкового, який зараз
сказав про магазин збіжка, який більшовики віднайшли, забравши 40 кірців збіжка
та 200 кл. мяса. Арештовано також кілька родин, про які зловлений ланковий по-
інформував. В той час на полі зловлено одного стрільця, який відтак іздив з
більшовиками по терені, показуючи в кого перебував, що викликало серед насе-
лення огірчення.

Кілька днів пізніша літаки бомбардували та спалили трошу понад Стрипою.
В троші в той час перебували люди в яких одного вбито, а /одного/ двох поране-
но /ранені Мар і Сум /літаки також зі скорострільів обстрілювали збіжка
поблизьких піль.

Підсобрлави районова влада подекуди робила мітінги на яких відчитували оста-
нне звернення та наполягали на адачу позики, мовляв треба відбудувати спа-
лені бандерівцями школи, та забезпечити рідні помордованих бандерівцями.

Таку саму тактику пристосували більшовики на півніше занятих теренах, де
перекинулись по десятиох днях. Тут заняли вони частину півн. Підгаєччини:
Остинівка, Новосілка, Теляче, Мужилів та край Коєвщини-Вісся, Кальне, Шепанів.
Найбільшу увагу звернули більшовики на мужилівський ліс, бо ґрунтовно перешу-
кували його три рази.

Друга частина цієї облави заняла південну Підгаєччину, 12-15.V. захвати-
рували в селах: Завалів, Заставче, Затурин, Гнильче, Ліса, Носів. В облаві зловлено
9-ть осіб, а 4-ри вбито. В с. Сільці викопали аптику. 18.V. в с. Новосільці по-
льські стрибки спалили 2-го господарств за це, що повишено польку -сексотку.
Пі час облави більшовики натрапили в околицях с. Славятина на чоту УПА,
яка відступила через 15-ть кілометрів віддала бій. У висліді впадо 9-ть
більшовиків, а по нашій стороні двоє. Облава ця в районі Бережанськом пере-
йшла тільки крайніми селами від Підгаєччини. 21-те районова залога робила е-
скоки на под двоє села в осить частих ві ступах час. При тім роблено
мітінги в справі зголошення бандерівців, адачі позики, зрйзувано поставлені на
могилах хрести та в околицях с. Параєва роблено облаву на ліс. У висліді
облав в цьому районі в 6-ть зловленими, 4-ра вбитих, арештовані 3-ри жінки та
2-ва голови Сільрад, спалено 13 господарств. З більшовицької сторони - 8-м
вбитими в того одного команданта тюрми, 2-вох більшовиків та декілька стриб-
ків, спалено один колгосп та зліквідовано 3-ри молочарні. Останньо в районі
бережанському появился т.зв. "карательний одряд", який робить часті скоки на
близькі прилісні села причому рабує населення, забираючи харчеві припаси голо-
вно. "Одряд" в числі 50-ть кіннотчиків.

Фронтних частин на облавах в терені не помічається. Обіцяний більшовиками

перехід фронтних частин на виконання бандерівських банц досі не практикований. За те інтензивніше діють залоги районів та їхня влада, щоб як мога доказати населенню свої повозні обіцянки відносно бандерівців.

Б і л ь ш о в и ц ь к а а д м і н і с т р а ц і я :

Змонтована майже вповні в цілому терені. В екзоді більшовицької адміністрації помічається деякі зміни в тому, що звільнено від праці, або арештовано деяких працівників поляків, розборно до мінімум стибків поляків та помітне арештовання серед партійців нпр. арештовано начальника райн. НКВД в Бережанах за викуп родин. Робота в цьому місяці зосереджувалася над зтягненням повинки та різного рода поставок і оподаткувань. Майже всі роботи виконують при допомозі районової залози. Рівночасно розмішувано переселенців із заходу в терені, які в цьому місяці приїжджали також. Організація колгоспів, що була в пляні більшовиків наразі не вдається. Діє, що не мають симпатиків серед населення, друге, що навіть якщо вдалося завязати колгосп, то він довго не проіснував, а зараз ліквідовано.

Н К В Б та Н К В Д :

Ті головню стараються якнайбільше вглибитися в наш рух. До цієї роботи вживають різних метод та стараються ангажувати всіх працівників. продукують масу сексотів, яких посилають в терен. Помічаються навіть випадки розвідчиків у формі зебраків. Перевірка населення яка відбувалася в часі обл ав, мала також на меті навязання чи поширення сітки сексотів. Також стараються на практиці доказати населенню вплив "Звернення" на "Бандерів" себто їх повинування владі. Тому що випадків добровільного зголошення не має, для цієї ціли вживають давніше захоплених живцем наших людей, морально заломаних, передаючи їх в інший район, де опубліковують їх як добровільно зголошених-повинуваних.

К о м у н і к а ц і я :

Крім досі вже урухомленої залізничної лінії, відбудовується лінія Львів-Підгайці. Рух на урухомленій вже лінії дещо посилений. Часто переїжджають транспортні переселенців з заходу, транспорти поляків на захід, та деколи вертаючих робітників з німеччини. Транспортів з військом не помічається. Почта та телефонні звязки, функціонують нормально.

Ц е р к в а.

На церкву більшовики накладають великі грошеві оподаткування. Ворожого відношення до священства, покищо не помічається. Більшовики "добаючи" за релігійно-духовий стан населення, роблять заходи щоб в кожній парохії був "в'язник", а тому що в нас духовних сил брак, присилають зі сходу православних "батьоків". Люди ці крім своїх релігійних обовязків, сповняють припоручення і НКВД чи інших органів. Таким підступним способом стараються в Галичині завести православ'є, до чого амагає створений зараз при СССР церковний синод.

Ш к о л а.

Які радше не забезпечена лічильними та підручниками. В середній школах будмаєк був нагальний брак підручників. Усунуванням і паритетом в середній школах був натиск на їхню до комсомолу, але проймає без успіху. Деякі з учнів вийшли на відпустку в східні терени.

К о о п е р а ц і я.

Дуже слабо забезпечена навіть конечно потрібними припасами для населення. Це що привозять можна набути виключно за госп-продукти, і то за високими грошовими уділами.

П р о п а г а н д а б і л ь ш о в и к і в.

Діє дальше активно. Головною робота і в цей місяць зосередилась над опублікуванням перможного закінчення війни з німеччиною, та широко обробленим осередком побіжного закінчення. Дальшого звернення до населення. В пресі на ці теми помішували великі статті на мітингах чи зібраннях коженні вчорого. Одначе успіхи малі. Населення "Звернення" проймає з ірохією, як і рівно закінчення війни так і інші політичні питання.

П о л я к и :

З сіл майже вже всюди вибралися на захід. Зараз виїжджають з міст випро-
дуючи, що тільки можливо. При виїзді можна почути надію на поворот знова на
наші землі, щоб тільки покінчилася війна ~~для них побачено~~. Наставлення до
совітів помітно вороже. Ті, що мають змогу/ще не розброєні стрибки/старчаються
далше як тільки мога шкодити українському населенню нпр. в ос. курянах спали-
ли 14-ть господарств/Бережанщина/. Після закінчення війни в Німеччиною та
після вирішень конференції надії на Англію послабли, а починають більш опи-
ратися на власні сили.

Н а с т р і й у к р а ї н с ь к о г о н а с е л е н н я :

Капітуляція Німеччини, закінчення війни між нею, а Радянським Союзом, зве-
рнення тадійсність повоєнної передишки на населення негативно не вплинула.
Намагання більшовиків запевнити населення про дійсне скінчення війни пока-
зались безуспішними. Населення в такий кінець війни не вірить і його не ба-
жає, знаючи добре більшовицьку дійсність. Часто можна почути слова найбільш
задофаного навіть селянина "мав би бути такий кінець війни, то краще щоб ще
довелось чекати когось іншого." На звернення ніхто не відповів активно, на-
селення прийняло його з кпинами, дивуючись, що більшовики дають так довгий реч-
чонець до зголошення. Всеяке підроблене чи випадкове зголошення наших лю-
дей населення приймає з огірченням та не з'являючи про дальший хід боро-
тби. Натиск над здачу позиви та різними оподаткуваннями, як також посиле-
ння облав та скоків "каратильних одрядів" які крім ціли вилову бандерівців
рабують селян, ще більше загострило ворожнечу до більшовиків. Чи то при обла-
вах, чи на мітингах можна зазримити гостре вже не так бояливе відношення
населення до більшовиків. В загальному населення більшовиків ненавидить,
бачить їх як грабіжників, тиранів і вже дні в якім вже раз нестане їх на
нашій землі.

До нашого руху населення ставиться позитивно, свідомі бачать правельність
нашої боротьби і вірить, що ми досягнемо свою ціль. Вони свідомі сприяють наш
шуму рухові тому, що ненавидять більшовиків та вірять в наш контакт з Англі-
єю та Америкою. До те більшовики поширюють самі, мовляв "бандьори запродали
нас американцям". Обі сторони хочуть бачити нас сильними, хочуть бачити, як
наші відділи громлять більшовиків, а невдачі приймають із співчуттям.
Населення зараз вірить в скорий політичний переворот в світі. В зв'язку з
найновішими політичними подіями кружляють між населенням різні поголоски та
ворожби, які приймаються з надією на краще. Приміром, що Англія готується до
війни з совітами, чекають тільки дня її вибуху, що Польський Еміграційний
Уряд вже виповів війну совітам, що німецькі військові частини на теренах
окупованих Англією ведуть дальше боротьбу з совітами і т.п. Такими подіями
населення тішить себе, як завчатком до чогось кращого. Між іншим великі надії
повладають на наш уряд /УГВР/ який буцімто є в контакті з Америкою і Англі-
єю і тому питання України в світі тепер актуальне. Населення вірить, що ми в
цій війні досягнемо свою державу, як це станеться воно поєнєє собі в різний
спосіб при чому, як звичайно покладає надію на чіюсь поміч.
До виїзду поляків на захід ставляться добре, радіючи, що земля наша буде бо-
дай частинно очищена від бувших займанців-колоністів.

Постій 15. VI. 1945 року.

Г.С.

/-/ С к о б .

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 3 (три) аркушів;

у тому числі літерні номери _____;

пропущені номери _____

+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Голова. спеціаліст [підпис]
Посада (підпис)
20.08. 20 18 року

Г. Луц
(ініціали (ініціал імені), прізвище)